

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC205

Zaaknummer Klachtencommissie 2011T599(1)

datum uitspraak 04/03/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],

geboren op [datum],

wonende te [plaats],

hierna te noemen: verzoeker,

juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam,

te voldoen door:

het Bisdom [plaats],

gevestigd te [plaats],

hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is ontvangen op 25 september 2012, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 11 september 2012 met zaaknummer 2011T599 (1), waarin het seksueel misbruik tegen een persoon ongegrond is verklaard en tegen een andere persoon gegrond is verklaard, en met de brief d.d. 2 oktober 2012, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 6 december 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade en daarbij in overweging gegeven om -gelet op de omstandigheden van het geval en de leeftijd van verzoeker- af te zien van het aanleveren van nadere informatie. Namens verzoeker heeft mr. S. S. van Gijn bij brief van 10 december 2012 te kennen gegeven af te zien van het onderbouwen van vermogensschade van verzoeker gelet op het grote tijdsverloop en de hoge leeftijd van verzoeker. Wel heeft mr. Van Gijn de feiten in de onderhavige zaak nadrukkelijk in haar brief genoemd. Verweerder heeft in reactie op de brief van mr. Van Gijn bij brief van 8 februari 2013 medegedeeld af te zien van een nadere reactie.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoeker heeft van zijn vijfde tot zijn veertiende levensjaar in [instelling] verbleven. Verzoeker is aldaar in de periode 1941-1946 door [naam] seksueel misbruikt. Het misbruik bestond er uit dat verzoeker in die periode tijdens het bij [naam] ter biecht gaan hem veelvuldig oraal heeft moeten bevredigen waarbij -aldus verzoeker- [naam] in de mond, van verzoeker klaarkwam.

Vast staat dat [naam] misbruik heeft gemaakt van zijn gezag en van de afhankelijkheidssituatie waarin verzoeker zich ten op zicht van [naam] in bevond. Vast staat eveneens dat [naam] rector was van [instelling] waar verzoeker verbleef en dat verzoeker geen familie had en wegens zijn verblijf in [instelling] aangewezen was op [naam]. [naam] was ook degene die de biecht af nam bij verzoeker. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik 10 jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen twee personen, waarbij de klacht tegen wijlen [naam] met zaaknummer 2011T599 (1) gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van 'uitzonderlijk seksueel misbruik', als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan toen verzoeker 10 jaar oud was.
- Het misbruik heeft gedurende een zeer lange periode, te weten van 1941 tot 1946 plaatsgevonden.
- Het misbruik bestond eruit dat [naam] verzoeker dwong om hem oraal te bevredigen.
- Het misbruik heeft veelvuldig plaatsgevonden.
- Het misbruik vond plaats bij het ter biecht gaan en verzoeker had geen thuis, waardoor het gevoel van veiligheid van verzoeker werd geschaad.
- Verzoeker had geen familie en was daardoor des te meer aangewezen op [naam] die rector was van [instelling] waar verzoeker verbleef.

-[naam] moet -zeker gelet op zijn functie van rector van [instelling]- wetenschap hebben gehad van de zeer moeilijke situatie van verzoeker.

Het misbruik is op grond van de hiervoor genoemde omstandigheden als uitzonderlijk misbruik als bedoeld in artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling aan te merken.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

4.2 standpunt verzoeker

In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft mr. S. Van Gijn namens verzoeker bij brief van 10 december 2012 laten weten af te zien van het aan leveren van nadere informatie ter onderbouwing van vermogensschade gelet op de hoge leeftijd van verzoeker, het grote tijdsverloop en de wens van verzoeker op een spoedige afhandeling. Wel heeft zij in de brief de aard en omvang van het verzoeker aangedane seksueel misbruik naar voren gebracht evenals de consequenties die het misbruik voor verzoeker hebben gehad, zoals het niet kunnen/mogen doorleren, het jarenlang zwerven over de wereld, de onrust en psychische problemen waar verzoeker in de loop van zijn leven mee geconfronteerd is geweest alsmede het niet kunnen opbouwen van een pensioenvoorziening. Zij concludeert dat verzoeker aanspraak maakt op de maximale vergoeding binnen categorie 5.

4.3 standpunt verweerder

Verweerder heeft bij brief van 8 februari 2013 verklaard af te zien van het geven van een inhoudelijk oordeel over de door verzoeker gestelde vermogensschade en het causaal verband met het haar aangedaan seksueel misbruik.

overweging compensatiecommissie over omvang schade

4.4 Alvorens in te gaan op de bepaling van de hoogte van de toe te kennen financiële compensatie, hecht de Compensatiecommissie er aan het volgende op te merken. Verzoeker heeft eveneens geklaagd over het feit dat hij herhaalde malen slachtoffer is geweest van lichamelijke mishandeling door anderen. De Compensatiecommissie kan alleen het gegrond bevonden seksueel misbruik gepleegd door [naam] in haar afweging betrekken.

De tekst en de strekking van de Compensatieregeling (gelet op artikel 1 sub c, artikel 2 en de eerste twee hoofdstukken van de toelichting) maken duidelijk dat Compensatiecommissie heeft te beslissen over de compensatie wegens seksueel misbruik. Voor zover er in dat kader tevens sprake is van fysiek geweld kan dat bij de toekenning een rol spelen. Nu dat blijkens de uitspraak van de Klachtencommissie niet is komen vast te staan, kan de Compensatiecommissie het door verzoeker genoemde fysieke geweld niet in haar afweging betrekken.

4.5 Uit de overgelegde stukken blijkt dat verzoeker een zeer zwaar leven heeft gehad. Zijn vader heeft hij nooit gekend en zijn moeder kon of wilde niet voor hem zorgen, waardoor hij al op zeer jonge leeftijd elders verbleef en vanaf zijn vijfde jaar in [instelling] terecht kwam. Ook zijn moeder overleed op jonge leeftijd waardoor hij sindsdien geen familie meer had. Hij heeft in [instelling], terwijl hij de beste van de klas was, niet mogen doorleren. Tijdens de periode in [instelling] heeft hij niet de geborgenheid ontvangen die hij nodig had, maar is hij daarentegen geconfronteerd geweest met onder meer het onderhavige seksueel misbruik. Ook andere traumatische gebeurtenissen hebben in zijn vroege jaren zijn pad gekruist. Hij groeide op tijdens en in de moeilijke jaren na de tweede wereldoorlog, hetgeen een minder kansrijke tijdsepisode was voor menigeneen.

Gelet op het voorgaande is het voor de Compensatiecommissie aannemelijk dat sprake is van meerdere factoren, die van schadelijke invloed zijn geweest op het persoonlijk en arbeidzaam leven van verzoeker, alsmede op het ontstaan van vermogensschade in de zin van het niet kunnen opbouwen van een stabiele carrière en bijbehorend pensioen. Het seksueel misbruik dat [naam] heeft gepleegd - waarbij [naam] als rector en als vertrouwenspersoon frequent en langdurig in ernstige mate misbruik heeft gemaakt van het vertrouwen en de afhankelijkheid van verzoeker als zeer jong kind verkerend in een zeer kwetsbare situatie, waarvan [naam] op de hoogte moet zijn geweest- is naar het oordeel van de Compensatiecommissie de meest relevante causale factor ter verklaring van het ontstaan van de door verzoeker gestelde en door verweerder niet betwiste vermogensschade.

4.6 Bovendien merkt de Compensatiecommissie het onderhavige seksueel misbruik aan als 'uitzonderlijk misbruik', zoals bedoeld in categorie 5 van artikel 5 van de Compensatieregeling. Dit brengt met zich dat niet -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade geldt. De bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en de bijkomende verzwarende omstandigheden, brengen mee -aldus de Compensatiecommissie- dat substantiële (vermogens)schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand ligt. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel.

4.7 Nu de geleden vermogensschade niet concreet kan worden berekend, zal de Compensatiecommissie deze schattenderwijs vast stellen. Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €75.000,-- geadviseerd dient te worden.

4.8 Verzoeker heeft nota's overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komt een bedrag van €1.334,03.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als ‘uitzonderlijke seksueel misbruik’ en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 als uitzonderlijk misbruik en adviseert verweerder een bedrag van €75.000,-- te betalen aan verzoeker alsmede ter zake van kosten van rechtsbijstand een bedrag van €1.334,03 te betalen aan de rechtsbijstandverlener van verzoeker, beide bedragen te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. [naam] (voorzitter), mr. [naam] en de heer [naam], bijgestaan door mr. [naam], griffier, op 04/03/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter